

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2006/2115(INI)

22.11.2006

LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

ulkoasiainvaliokunnalle

Romanian liittymisestä
(2006/2115(INI))

Valmistelija: Kinga Gál

EHDOTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseensä:

1. panee tyytyväisenä merkille ne merkittävät parannukset, joita Romania on toteuttanut oikeus- ja sisäasioiden alalla sen jälkeen, kun komissio toimitti toukokuussa 2006 seurantakertomuksensa Bulgarian ja Romanian valmiudesta EU:n jäsenyyteen;
2. toteaa, että vaikka Romania on viime kuukausina ponnistellut merkittävästi EU:n liittymiskriteerien täyttämiseksi, edistyminen ei joillakin alueilla ole ollut täysin tyydyttävää, ja kehottaa Romaniaa ryhtymään välittömästi toimiin puutteiden korjaamiseksi; katsoo, että lainsäädännöllisten puitteiden hyväksyminen ei yksinään riitä vaan ne pitäisi panna täytäntöön asianmukaisella tavalla kaikilla tasoilla;
3. kehottaa Romanian hallitusta ja viranomaisia hyödyntämään täysimääräisesti liittymistä edeltävät kuukaudet tehtyjen sitoumusten toteuttamiseksi viipymättä ja jatkamaan toimiaan liittymisen jälkeen konkreettisten tulosten aikaansaamiseksi erityisesti seuraavilla aloilla:
 - Romanian on säilytettävä nykyinen nopeus oikeusalan uudistusten täytäntöönpanossa varmistaakseen konkreettisten tulosten jatkumisen, avoimuuden ja tehokkuuden oikeudellisten menettelyjen alalla erityisesti tehostamalla ylimmän tuomarineuvoston valmiuksia ja vastuuvollisuutta; lisää edistymistä tarvitaan, jotta voidaan varmistaa, että oikeutta tulkitaan ja sovelletaan täysin johdonmukaisesti kaikissa tuomioistuimissa; uuden siviiliprosessilain ja uuden rikosprosessilain vaikutusta olisi seurattava; syyttämistä vastaavan ministeriön hallinnossa esiintyvät puutteet on korjattava;
 - julkishallinnon alalla poikkeussäädöksiin olisi turvauduttava vain poikkeustapauksissa ja ne olisi korvattava muulloin laeilla, jotta säilytetään parlamentin asema lainsäätäjänä ja parlamentin harjoittama valvonta sekä varmistetaan vaalilakien syrjimätön luonne;
 - Romanian on jatkettava toimiaan korruption torjumiseksi erityisesti paikallistasolla osoittaakseen tähän mennessä saavutetun edistymisen olevan kestäväällä pohjalla ja peruuttamatonta;
 - jatkuvia ponnisteluja tarvitaan, jotta voidaan saada aikaan toimiva yhdennetty rajavalvontajärjestelmä, jatkaa rahanpesun torjumista koskevan lainsäädäntökehyksen täytäntöönpanoa sekä helpottaa ihmiskaupan uhrien sopeuttamista takaisin yhteiskuntaan; lisäksi on tärkeää torjua vankien ja säilöön otettujen epäasiallista kohtelua ja valvoa tarkasti oikeudellisen kehyksen, muun muassa uuden siviiliprosessilain ja uuden rikosprosessilain, soveltamista;
 - lastensuojelun osalta on kiinnitettävä ensisijaisesti huomiota vammaisten kohteluun ja mielenterveysjärjestelmään, laadukkaiden palvelujen kehittämiseen sekä koulutuksen ja työn saatavuuteen, jotta voidaan parantaa lasten ja muiden erityisryhmien elinoloja ja kohtelua heidän jokapäiväisessä elämässään;

- kommunistihallinnon takavarikoiman omaisuuden palauttamisen osalta Romanian on nopeutettava vaatimusten käsittelyä; tarvitaan nykyistä enemmän poliittista tahtoa omaisuuden palauttamiseksi, erityisesti kun on kyse kirkon ja yhteisöjen omaisuuksista, jotta asian käsittely ei jää vain lainsäädännön tasolle; tätä varten on tarpeen perustaa toimiva omaisuusrahasto;
4. myöntää, että Romania osoittanut lastensuojelun alalla merkittävää edistystä, mutta on edelleen huolissaan vuosittain hylättävien lasten suuresta määrästä; monet näistä lapsista hylätään lastenklinikoilla, he jäävät oikeusjärjestelmän ulkopuolelle ja ovat siten äärimmäisen haavoittuvia ihmiskaupalle; vaatii Romanian viranomaisia toteuttamaan tarvittavat toimet taatakseen syntyvien lapsien automaattisen rekisteröinnin; katsoo, että hylätyillä lapsilla on oikeus saada perhe ja kehottaa Romanian viranomaisia hyväksymään tarvittaessa kansainväliset adoptiot lastensuojelua ja kansainvälisissä adoptioasioissa tehtävää yhteistyötä koskevan Haagin yleissopimuksen mukaisesti; vaatii toistamiseen, että tapaukset, jotka koskevat 1092 hylättyä lasta, joista on tehty adoptiohakemus, ratkaistaan lasten etujen kannalta parhaalla mahdollisella tavalla ottaen huomioon näiden lasten ja heidän mahdollisten adoptiovanhempiensa välille kehittyneet suhteet;
5. kehottaa Romanian hallitusta toteuttamaan lisätoimia vähemmistöyhteisöjen suojelun alalla, koska syyskuussa 2006 julkistetussa komission seurantakertomuksessa todetaan, että kyseisellä alalla on tapahtunut vain rajoitettua edistymistä, ja koska täytäntöönpano ei ole täysin tyydyttävää; panee merkille, että komission kertomuksessa mainitaan Euroopan rasmin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen (tuleva EU:n perusoikeusvirasto) jatkavan seurantaa Bulgarian ja Romanian liittymisen jälkeen tarkkaillen erityisesti rasmin ja siihen liittyvän syrjinnän vastaisten toimien ja vähemmistöjen myönteiseen sopeuttamiseen tähtäävien toimien toteuttamista tässä yhteydessä:
- lakiehdotus kansallisten vähemmistöjen asemasta, joka on nyt käsiteltävänä Romanian parlamentissa, olisi hyväksyttävä mahdollisimman kiireesti voimassa olevien yhteisön säännösten mukaisesti ja kansallisten vähemmistöjen kannalta hyväksyttävässä muodossa pitäen huolta kansallisten vähemmistöjen etnisten, kulttuuristen, kielellisten ja uskonnollisten identiteettien säilyttämisestä, kehittämisestä ja ilmaisusta;
 - tarvitaan lisätoimia romaniyhteisön elinolojen parantamiseksi, romanien asutusten erottelun lopettamiseksi sekä tasa-arvon edistämiseksi työllistämisessä toteuttamalla päättäväisesti syrjinnän vastaisia toimia, joilla parannetaan romanien työnsaantimahdollisuuksia; yhä edelleen, muutama kuukausi ennen liittymistä, ilmenee romaneihin kohdistuvaa institutionaalista väkivaltaa ja muuta vihamielistä kohtelua, kuten poliisiratsioita, jotka toimivaltaisten viranomaisten olisi tutkittava; myös syrjimättömien ja laadukkaiden koulutus- ja terveydenhuoltopalveluiden tasapuolista saatavuutta olisi parannettava;
 - unkarinkielisen vähemmistön osalta on toteutettava Euroopan parlamentin aiemmin antamissa päätöslauselmissa vaatimia lisätoimenpiteitä, joilla varmistetaan, että tätä vähemmistöä suojellaan toissijaisuusperiaatteen ja kulttuuria ja hallintoa koskevien itsemääräämisoikeusperiaatteiden mukaisesti, joista jälkimmäisiä voidaan soveltaa myös kaikkiin kansalaisiin ja paikallisyhteisöihin, etnisestä taustasta riippumatta;

Romanian viranomaisten olisi annettava täysi tukensa unkarinkielisen vähemmistön korkeakoulutukselle huolehtimalla tähän tarkoitukseen tarvittavista varoista;

6. kehottaa komissiota seuraamaan tarkasti ennen liittymistä ja sen jälkeen niiden sitoumusten täytäntöönpanoa, joita Romania on tehnyt vähemmistöjen suojelun alalla;
7. suhtautuu myönteisesti komission aloitteeseen, joka koskee Romanian tekemien sitoumusten tarkkaa seuranta; kehottaa komissiota tiedottamaan Euroopan parlamentille yhteistyö- ja tarkastusmekanismin toiminnasta oikeusala ja korruption torjunnassa, kuten myös Romanian edistymisessä näiden tavoitteiden saavuttamisessa sekä kaikilla muilla komission tarkastelemilla aloilla;
8. pyytää komissiota ottamaan Euroopan parlamentin ja sen asiaankuuluvat valiokunnat täysimääräisesti mukaan, mikäli se harkitsee, olisiko aktivoitava liittymisehdosta tehdyn asiakirjan 38 artiklassa määrätty suojalauseke, joka koskee keskinäistä tunnustamista rikosoikeuden alalla Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston mukaisesti ja yksityisoikeuden alalla Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston mukaisesti.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Romanian liittyminen			
Menettelynumero	2006/2115(INI)			
Asiasta vastaava valiokunta	AFET			
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	LIBE 18.5.2006			
Tehostettu yhteistyö – ilmoitettu istunnossa (pvä)				
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Kinga Gál 20.6.2006			
Alkuperäinen valmistelija				
Valiokuntakäsittely	12.9.2006	5.10.2006	6.11.2006	22.11.2006
Hyväksytty (pvä)	22.11.2006			
Lopullisen äänestyksen tulos	+: -: 0:	39 0 0		
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Roberta Angelilli, Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Giusto Catania, Carlos Coelho, Fausto Correia, Panayiotis Demetriou, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Kinga Gál, Elly de Groen-Kouwenhoven, Lilli Gruber, Lívia Járóka, Timothy Kirkhope, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Barbara Kudrycka, Stavros Lambrinidis, Claude Moraes, Inger Segelström, Ioannis Varvitsiotis, Donato Tommaso Veraldi, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka			
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Ignasi Guardans Cambó, Bárbara Dührkop Dührkop, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Vincent Peillon, Marie-Line Reynaud			
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Pilar Ayuso, Iratxe García Pérez, Esther Herranz García, Mary Honeyball, Antonio López-Istúriz White, Ana Mato Adrover, Manolis Mavrommatis, María Isabel Salinas García, Alejo Vidal-Quadras			
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)				